

SLOVENSKI NAROD.

Inserat dan popoldne, izvenčni mediji in prazniki.

Inserat: do 9 petti vrst á 1 D, od 10—15 petti vrst á 1 D 30 p, večji inserati petti vrst 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici petti vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitve: ponad: beseda 75 p.

Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.

Vprašanjem glede inseratorov naj se priloži znak za odgovor.

Upravnštvo "Slov. Naroda" in "Narodna tiskarna" Knabova ulica 5, prilidno. — Telefon 5. 304.

Uredništvo "Slov. Narod" Knabova ulica 5, I. nadstropje

Tel. 5. 34.

Dopolne spremstva le nadaljnja in zadostno frankovane.

Rokopisov se na vrata.

Pozamezne številke:

v Jugoslaviji vsa dni po Din 1.

v Izvenčnosti nevadna dan Din 1, nedelja Din 1:25

Poština plačana v gotovini.

Slovenski Narod" velja:	V Jugoslaviji		
	v Ljubljani	po pošti	v izvenčnosti
12 mesecev	Din 120—	Din 144—	Din 216—
6	• 60—	• 72—	• 108—
3	• 30—	• 36—	• 54—
1	• 10—	• 12—	• 18—

Pri morebitnem povisjanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljajo v prvič naročino vedno po nakaznicah.
Na samo pismena naročila brez poslatve denaria se ne moremo ozdrati.

Položaj v Italiji in Slovenci.

(Dopis.)

V Trstu, 10. novembra.

Do nastopa fašistov je bilo razmerje Jugoslovenov v Italiji do vlaže celo štiri leta precej nespremenjeno. Že preve dno po prihodu Lahov v naše kraje je dal takratni vojaški poveljnik general Badoglio, ki je sedaj osebni sovražnik fašizma, nabiti na občinskih municipijih »bandoc«, oklic na vse novo pridobljene pokrajine, v katerem poziva nove državljanje, naj se drže obstojecih postav in naredib v obenem obljublja, da se bodo pridobljene pravice »jura quae sita« tudi v Italiji spoštovalle in obstoječi avstrijski zakoni le po potrebi sprememljali oziroma zamenjali z italijimi. Vojna zasedba je trajala le nekaj časa in namesto vojaškega kraja guvernerja Pettiti di Roretto je prišel civilni guverner senator Mocioni in žnjim tudi civilni komisarji na obstoječa okrajna glavarstva. Na videz je bila uprava zopet po starem avstrijskem kipitu z razliko, da so zavzeli mestno glavarjev, komisarjev, okr. zdravnikov in šolskih nadzornikov. Lah medtem ko so bila ta mesta pod Avstrijo v rokah Nemcev in deloma Slovencev in Lahov. Pri občinah se ni spremenilo v stvarnem oziru nič, edina formaljeta, ki so jo Lah po svojem vzoru vpeljali, je bil županski pas v obliki italijanske trikolore, s katerim so moral nastopati ob uradnih prilikah, n. pr. pri naborih, pri sprejemih kraljeve dvorce, generalov in visokih dostojevanstvenikov. Stara kranjska posredovalna sošč pri občinah v spornih bagatelnih mejnik zadevalih v častnih aferah so ostala nedotaknjena do 1. aprila 1922., ko je bil vpeljan italijanski codice penale za celo kraljevino. V nekaterih oziroma se je občinski delokrog zelo povečal, n. pr. pri podeljevanju gostiln in drugih obrtnih pravic je dobila občina merodajen vpliv, nadalje so morale občine prevzeti vodstvo matičnih knjig, za kar je bilo treba nastaviti sposobnih občinskih tajnikov, ki so morali nanovo sestaviti matrike, ki so jih morali dolge mesece prepisovati iz župnijskih arhivov. Formalno so bili rekonstruirani tudi deželnih odbori, ki so razen goriškega pod vodstvom dr. Pettarina, živel zelo klaverno življenje. Vse je kazalo, da bo avtonomija novih provinc postala meso in kri, kajti ljudstvo obeh narodnosti je bilo zanjo navdušeno in jo je zahtevalo na sto in sto shodi, kjer se je poudarjalo, da je avtonomija edina rešitev sedanjega obupnega položaja. Vse te lepe sanje so prekrizali z enim mahom fašisti. Kaj pa so fašisti? Povod se mnogo piše in govorji o tej stranki vendor pravega jedra do sedaj že ni bilo čitati. Saj ta ideja je nastopila po vseh državah, ki so se vojevale. Vojaki, ki so se bili z idealizmom in heroizmom na frontah za domovino, so

istem času je blagajnik poneveril okrog 80.000 lir in jo popiljal v Jugoslavijo. S sleparijo so se komunisti sami sebe ubili in fašizmu je bil pot med mase na stežaj odprt. Začelo se je povsod neusmiljeno zasledovanje komunistov, začigali so jim delavske domove, zadržanje in denarne zavode. Mussolini je bil neusmiljen in ni prizanjal z bencinom in granatami nedolžnim stavbam, ki so reprezentativne gotovo parostomilionsko vrednost. Med Slovenci so začigali delavski dom v Renčah.

Program Mussolinija je popolnoma drugačen kakor pa je bil njegov prejšnji, ki je bil še strankin načelnik. Da ga bo stranka silila in tudi prisilila, da se drži točno toč, na katereh je osnovan fašizem, to je gotovo. Da je fašizem v prvi vrsti protijugoslovenski, to je jasno. Čemu bi potem rjoveli te dni po Trstu bataljoni fašistov: Castigare la Serbia prepotent. Ne gre jih v glavo, da se je bivša Srbija povečala za toliko bogatih, deloma aktivnih pokrajin, da je postala skoraj tako velika kakor Italija in da so se oni tako grozno vredzali na »terre redente«, ki so povečani Krasi in snežniki na Tirolskem, povrh vsega pa še poškodovane. Vojne poškodbe jim ne dajo spati. Neki minister je rekel pred kratkim: Odrešene zemelje bodo postale s svojo vojno škodo, ki znaša milijarde lir, smrt cele Italije. In kako jih je, da morajo vračati škodo nam Slovencem, onim, ki jih tako dobro poznajo iz Tirola, Dobrodober, Kostanjevice in Fajtovega hriba. Povrh pa še večna bojazen, da jim bodo nekega dne »barbari Serbie« vse pobrali. Tudi pansionizem jim ne da miru. Nič čudnega ne bo, če bo v kratkem vprašal laški poslanik v Beogradu, kaj pravzaprav iščejo Rusi v Jugoslaviji. Mussolini je pogromljiva pobratarica. Giunta posebno je, da ne vozijo vlaki iz Ljubljane v Trst in da se vstavljajo osebm vlaki že na Raketu. On vidi v tem postopaju direktor hudoben namen Jugoslavije, zadati Trstu smrten udarec, ne pove pa, da Italija sama Trst uničuje, kajti vse kolonialno blago je v Gorici, ki vendor ne leži ob morju in ki dojavlja svoje potrebščine iz Benetk preko Vidma 30% cenejši kakor v Trstu. Giunta sicer vedno kriči, da je gospodarske krize kriva edinole Jugoslavija, ne pove pa, da Italija, oziroma občine Benetke in Genova ne puste Trstu, da bi se proglašilo pristanišče za prostoluko.

Mussolini gotovo dobro pozna prekaren položaj domovine in bo poskusil vse, da jo reši. Ce je res idealen partriot, potem mora brez dvoma v zunanjosti politiki začeti drugo pesem. V prvi vrsti z Jugoslavijo, ki Italiji lahko največ pomaga bodisi v industrijskih, bodisi v gospodarskih krizi. Čemu premoč iz Cardiffa za milijarde, ko bi ga lahko dobili v Trbovljah trikrat cenejne. Zakaj vse importirati iz Amerike

za dolarje, ko bi se marsikaj lahko dobitilo doma v Evropi pri sosedih, recimo moka, ki tvori glavno hrano na Laščem.

Ker imajo zunanje ministrstvo v rokah fašisti, lahko odpričanje iz sveta reško in dalmatinsko vprašanje in govor bo njihov položaj bojši kakor pa če se udajajo smešnim ekspanzivnim

utopijam. Naj pustijo svoje Jugoslovene pri miru, ker so gotovo najboljši davkoplacovalci in vojaki v celi Italiji ter naj si za enkrat izbjigo iz glave fantazije o »Trifail e Zagabria« in naj rajše več delajo kakor meditirajo o bajnolepih, nedoslegljivih zračnih gradovih.

Spor s kraljevčem Gjorgjem.

SPOR S KRALJEVIČEM GJORGJEM KONČNO REŠEN. — KRALJEVIČEVO PISMO BRATU KRALJU.

— Beograd, 12. nov. (Izv.) Danes od 16. do 20. se je sestal dvorski svet. Plenarni seji dvorskoga sveta so prisestovali vsi člani dvora razen Nj. Vis. kraljevča Gjorgja. Prisotni so bili dalje predsednik vlade Nikola Pašić, minister pravde dr. Marković, patrijarh Dimitrije, predsednik kasacijskega sodišča in predsednik državnega sveta. Seja je bila zelo kratica. Nainbreje je bil razdeljen med člane celokupni materiali o snoru. Pazvava je postala brezpredmetna, ker je kraljevč poslal Nj. Vel. kralju Aleksandru svojeročno pisano pismo, v katerem izjavlja, da se pokori določbam dvojega štarta.

— Beograd, 13. nov. (Izv.) Včeraj zvečer se je po mestu bliskovito raznesla vest, da je spor med kraljevčem Gjorgjem in dvorum končno rešljivo poravnан. Vest je vzbudila v vseh krogih, v vseh slojih prebivalstva veliko radost. Nekateri lisi so takoj po važnejših ulicah afiširali pismo kraljevča Gjorgja svojemu bratu in uradni komunike o seji dvorskoga sveta.

Kakor znano in kakor smo že javili, je patrijarh Dimitrije v zadnjem času prevzel misijo, da mirnim potom in na zadovoljiv način reši težki spor, ki so ga nekateri državi nasproti faktorji skušali tudi izrabljati v zunanjosti politiki. Misija patrijarha je imela povoljen uspeh. Včeraj ob 16. se je na dvoru sestal dvorni svet. Plenarna seja dvornega sve-

ta je imela nalogo končnoveljavno rešiti spor s kraljevčem Gjorgjem. Med tem, ko je vlada na prejšnjih sejih temeljito razmotriла sporne točke in je imela namen na včerajšnji seji dvornega sveta staviti konkretne predloge, je bilo takoj prečitano pismo kraljevča Gjorgja, ki ga je naslovil na Nj. Vel. kralja Aleksandra. Predsedništvo vlade je nato že snoči o dvornem svetu izdalo uradno poročilo, ki veli: Pod predsedstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra I. se je danes na dvoru sestal dvorni svet, da rešuje sporno vprašanje Nj. Vis. kraljevča Gjorgja. Pred rešljivosti je bilo sporeno dvornemu svetu pismo Nj. Vis. kraljevča Gjorgja, naslovljeno na Nj. Vel. kralja Aleksandra I., ki se glasi:

»Sandro! Obžalujem dosedanje svoje postopanje, s katerim sem, iznašajoč nerescico, neupravičeno razčilil Tebo kot šefia dinastije in države ter se s tem pregrabil proti oddredbam dvornega štarta, ki sem ga bil podpisal. Radi tega Te prosim, da vse ono kar je bilo dosedaj, izročis pozabljalosti, in da si uverjen, da hočem v bodočnosti izpolnjevati vso dolžnosti, ki sem jih prevzel na sebe s tem, da sem podpisal dvorni štart, kakor vsi ostali člani dvora. Gjorgje III. p.«

Po tej izjavi kraljevča Gjorgja je dvorski svet sklonil, da ne storiti nobenega sklepa z ozirom na stanje stvari.

Meje v Prekmurju.

MEJE V PREKMURJU DEFINITIVNO ODOBRENE. — POSLANIŠKA KONFERENCA ODBILA MADŽARSKE ZAHTEVE.

— Pariz, 12. nov. (Izv.) Na včerajšnji seji vršovnega poslaniškega sveta je prišlo v razpravo vprašanje razmejitev med Madžarsko in kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev glede meje v Prekmurju. Kakor znamo, so pri razmejitevni komisiji Madžari zahtevali zase 22 prekmurskih vasi, ki so bile po trianonski mirovni pogodbi priznane naši državi. Madžari so skušali dobiti v svojo posest tudi Dol. Lendavo. Zunanje ministrstvo v Beogradu je poslanški konferenci predložilo več not, v katerih

so bile točno utemeljene naše zahteve ter je predlagalo, da se glede razmejitev striktno izvede trianonska mirovna pogodba. Note zunanega ministrstva so imele uspeh.

Vrhovni svet je definitivno po kratki razpravi sprejet mejno črto, ki jo določa trianonska mirovna pogodba in je zavrgel črto, ki so jo Madžari predlagali v svoj prilog.

SKRINJICA »JUGOSLOVENSKE ZAHTEVNIKE JE — ZADNJA!!

Martin je poslušal to ritmično pesem jeklenih hlapcev in strah ga je bilo človeške misli. Ni je spoznal, le čutil je, da se ji mora ukloniti, da je vsemogočna, da oklepja in stiska, duši in sila, da pojde z njimi. Tika-tak, mi smo tu, tika-tak, ti si naš, tika-tak siromak, siromak, siromak. Dvanajst let proklet, moč in ustvarjalci v žrelo. Jekleni hlapci ga je zgrabil za roke, dvignil ga je, zgrabil za noge in vrgel okrvavljeni truplo proč. Iz jeklenega žrela je tekla Martina kri, kapala je na jeklene prste in zobe, brez rok in nog se je zvijalo telo pod njim, ki je pel: »Tika-tak, jaz sem tu, tika-tak, tebe ni, tika-tak, siromak, tika-tak tika-tak ...

Dvanajst let sta bila eno in dva, dva in eno, dvanajst let sta pela: Tika-tak, tika-tak. V Evropi je divjala vojna, Martin je bil srečen, da ni tam. Trinajsto leto nista pela več. Dvanajstletnemu prijatelju je Martin zaupal kot samemu sebi. V februarju trinajstega leta sta si voščila dobro jutro kot vsak dan, pela sta dopoldne, pela sta popoldne, popoldne mu je Martin v prevelikem zupanju segel v žrelo. Jekleni hlapci ga je zgrabil za roke, dvignil ga je, zgrabil za noge in vrgel okrvavljeni truplo proč. Iz jeklenega žrela je tekla Martina kri, kapala je na jeklene prste in zobe, brez rok in nog se je zvijalo telo pod njim, ki je pel: »Tika-tak, jaz sem tu, tika-tak, tebe ni, tika-tak, siromak, tika-tak tika-tak ... Ista prsa so naju dojila — naj mu bo lahka zemlja dolarskih prin-

in dan: »Ti otrok, ti otrok ti otrok!« In zdelo se mu je, da ga kliče mati nazaj v očetovo hišo. V Hamburgu je stopil na ladjo, v Newyorku je izstopil, v Clevelandu se je ustavil. S strahom se je spominjal, dolgih noči in ritmičnega zibanja na neskončni ravni morske gladine, spominjal se je že, da je nekje daleč za morjem ostala očetova hiša in materna ljubezen, pa kmalu je zadušilo veliko mesto težke misli v Martinovi glavi. Iz tih slovenskih vasi ga je gnalo življenje v carstvo dolarja. Martin je gledal, kako podi ta vse-mogočni glavar stotisoči ljudi, tisoče avtomobilov, železni kurirjev, kočij in konj neprestano semčinja. Videl je pod oblake segajoče palače, črne, zakajene dimnike, ki so bruhalo in dan sive oblake dima in sijaj na veliko mesto, gledal je to vrvenje in kipenje in tesno mu je po-

I. Zupančič:

DOLAR.

(Konec)

V megleno jesensko noč je Martin zapustil očetovo hišo. Mati je plakala, oče mu je stisnil roko in molčal. Na hribku je obstal, zemlja ga je držala. Skoz meglo je videl v očetovi hiši bledo luč. V glavi mu je zašumelo, srce so mu stiskali ledeni prsti, iz megle je planila sova: »Uhhunu, uhhunu, že greš, že greš?« V mlaki so se oglasile žabe: »Siromak, siromak, siromak« ... In Martin je odšel.

Zeljni kurir na železniški poti je sponihal noč in dan. Tu, tam, mesta, vasi, polja, gozdovi in zopet mesta. Martin jih ni videl. Cul je le, kako je ponavljal željni kurir noč

Velika potresna katastrofa v Južni Ameriki.

ŠTEVILNE ŽRTVE. — NEKATERA MESTA PORUŠENA.

— New York, 12. nov. (Izv.) Iz Južne Amerike prihajajo obširna poročila o veliki potresni katastrofi na obalah Tihega oceana. Potresi so sledile velike poplave. Najbolj je pričeteno glavno mesto republike Chile Santiago. Mnogi kraji ob obali so popolnoma porušeni. Zelo številne so človeške žrtve, cenijo jih na več sto. Po prvem potresnem sunku se je dvignilo morje in je visoko poplavilo obrežna mesta. Vesti iz Buenos Aires naglašajo: Katastrofa je ogromna! Zvezne z ostalim svetom so popolnoma pretrgane. Potres je bilo občutljivo v kolobarju od 200 km. V pristaniščih je škoda ogromna.

Prvi potresni sunek so občutili v soboto zjutraj ob 13.30. Drugi najmočnejši sunek je sledil ob 2. Sledili pa so še nadaljnji potresni sunki. Ob 4. zjutraj sta bila poslednja sunka. Potres je znatno poškodoval tudi mesto Antafogasto, kjer je zlasti mnogo jugoslovenskih naseljenikov in CONCIUDADO, kjer je porušenih nad 50 hiš. V slednjem mestu je bil potres najmočnejši. Ves teritorij je na vulkaničnih tleh in zanimivo je, da je glavno mesto republike Chile Santiago zaznamovalo od 1860. do 1868. leta 21 potresov. Velikanska škoda je neprecenljiva.

— Santiago, 11. nov. (Havas) Potresni sunek, ki je sledil zaporedoma v treh sekundah, je porušil vse telefonske zveze.

— Santiago, 11. nov. (Havas) Potres je v mestu CONQUIUBO porušil 500 hiš. Mnogo je človeških žrtev.

— Chile, 11. nov. (Havas) Radi potresa močno vzburkano valovje je več trgovskih ladij odneslo na odprto morje. Usoda ladij še ni znana.

Prihod hrvatskega bloka v Beograd.

— Beograd, 13. novembra. (Izv.) Vreme javlja, da je za danes ponedeljek 13. t. m. dopoldne sklicana plenarna sela Hrvatskega bloka v Zagreb. Na tej seji se ima definitivno rešiti vprašanje prihoda bloka v beogradski parlament.

— Beograd, 13. novembra. Beogradski tisk sedaj živahnno razmotriva vprašanje prihoda Hrvatskega bloka v Beograd. Tudi v parlamentarnih krogih se to vprašanje zelo forsira. Parlamentarni krogi so po večini pesimistično razpoloženi, nekateri pa v svojem optimizmu verujejo na možnost, da poseže Hrvatski blok aktivno v parlamentarno delo, kot razlog navajajo dejstvo, da je sedaj z ozirom na položaj v demokratskemu klubu, kjer si stojita struji Ljube Davidovića in Pribičevića, v načelnem nasprotju, za to zelo ugoden moment. Pa tudi vladna kriza je še vedno latentna. Na včerašnji seji ministrskega sveta je minister pravde dr. Laza Marković z ozirom na afront, ki ga je storila sekacija zakonodajnega odbora proti njemu, podal svojo demisijo. Izjavilo minister pravde je ministrski svet vzel na znanje. Definitivno pa njegova demisija ne bila sklenjena.

Živahnno tudi komentirajo parlamentarni krogi prihod dr. Matka Laginje v Beograd. Nekateri naglašajo, da je dr. Laginja prispel v Beograd, da se informira o položaju, drugi pa zoper naglašajo, da je prišel po privatnih poslih. Značilno je, da je dr. Laginja konferiral z zunanjim ministrom dr. Ninčičem, ministrskim predsednikom Pašičem in nekaterimi demokratskimi poslanci, kakor tudi Stojanom Protičem. Današnji »Preporoda« pa javlja med drugim tudi, da pride do danes v Beograd zaledničarji dr. Drinovič, dr. Müller, dr. Perunovič in Nedeljkovič.

Šest italijanskih ladij zmorelo.

— Neapol, 12. nov. (Izv.) Včeraj ob 4. popoldne je izbruhnil požar v pristanišču Sv. Vincenza. Na mah se je začel valiti okoli pristana tako gost dim, da se ni videlo nobeno stran, in tako se sploška ni mogla presoditi, kaj vse je zaiel osromen požar. Prihiteli so hitro ojenjaci in gasit so ši nemudoma mornarski oddelki. Pred trenutkom je ob zelo razburkanem morju opriljal mal brod do omenjenega pristana pol naftne. Zadel le ob drugo brodovje ter mu prizadlal nekoliko škode, pri tem pa razlil po vodi več ton naftne. Ko je včeraj močno na »Marsala« končalo svoje delo in hoteli v kuhinji ogenj popolnoma pregasiti. Je poletalo nekoliko ognjkov premoga v morje. Ti ognjki so padli ravno na bližnji zbran nafta, ki je takoj začela goreti. Šest ladij, dve veči in tri manjše so skoraj popolnoma zmorele. »Marsala« je dolga 140 m in široka 13 m. oborožena je bila s petimi topovi, hitrosti 26 mil. Druge poškrivenane ladje je »Amilia« s tremi topovi. Uradno počelo nafta, da je požar povzročila samo nesreča. Zgodilo se je to na den kraljevega goda. Škoda znaša okoli 15 milijonov lire.

PRIZNANJE NOVLOVE NAGRDE.

— Stockholm, 9. novembra. (Havas) Noblova nagrada za literaturo v znesku enega milijona in pol frankov za leto 1922. je bila priznana španskemu dramaturgu Benavente.

kot sledila povodenj. Porušenih je mnogo hiš. Število mrtvih znaša okoli 200, ranjenih okoli 400. Posebno zelo poškodovan je mesto Copiago, v provinci Antafogasti. Tu je 100 mrtvih, več sto oseb ranjenih.

— Heidelberg, Nemčija, 11. novembra. (Izv.) Seismografski aparati so danes zjutraj zabeležili zelo močne potresne sunke, ki so raznianili veliko potresno katastrofo, slično oni v Mesini. Sunsi so trajali tri ure. Ognjišče potresa je oddaljeno več stoč kilometrov in še ni znano.

— Zagreb, 12. nov. (Izv.) Včeraj zjutraj je potresna opazovalnica zaznamovala močan potres, katerega srednje je oddaljeno od Zagreba 10.400 km. Seismograf je prvi sunek začel heležiti zjutraj ob 5h 46' 56" in je prenehal okoli 10. dopoldne. Najmočnejša oscillacija je bila ob 6h 41'. V Zagrebu je znašala 1 mm. Sprva so mislili, da je bil potres na Filipinskih otokih, ali v Kaliforniji ali pa na otoku Borneo.

— Buenos Aires, 11. nov. (Havas) Močan zemeljski potres je v mestu ustavl vse ure in pogasi zjutraj luči.

— Santiago, 11. nov. (Havas) Potresni sunek, ki je sledil zaporedoma v treh sekundah, je porušil vse telefonske zveze.

— Santiago, 11. nov. (Havas) Potres je v mestu CONQUIUBO porušil 500 hiš. Mnogo je človeških žrtev.

— Chile, 11. nov. (Havas) Radi potresa močno vzburkano valovje je več trgovskih ladij odneslo na odprto morje. Usoda ladij še ni znana.

— Santiago, 11. nov. (Havas) Potres je v mestu CONQUIUBO porušil 500 hiš. Mnogo je človeških žrtev.

— Chile, 11. nov. (Havas) Radi potresa močno vzburkano valovje je več trgovskih ladij odneslo na odprto morje. Usoda ladij še ni znana.

— Rim, 12. novembra. (Izv.) Sovjetska vlada je zaprla vse svoje pristanišča za italijanske ladje. Niso navedeni vzroki, ki so dovedli sovjetsko oblast do tega koraka. Lloydov parnič »Gliča«, ki je bil radi te odredbe pred par dnevi ustavljen v nekem pristanišču, je moril včeraj odpotovati. Italijanski listi ugibajo, kaj bi bilo pravzaprav vzrok za ta sovjetski nastop proti italijanskim trgovskim ladjam. Tega vzroka pa ni težko ugantiti. Fašizem v Italiji je preprečil vse komunistične nakane in fašisti so v Rimu vdrli v prostore sovjetskega zastopstva ter odšli šele, ko so izvršili tam svoje surovosti in nepravili škodo klubu ogorenemu protestu s strani sovjetskega zastopstva.

— Rim, 12. novembra. (Izv.) Sovjetska vlada je zaprla vse svoje pristanišča za italijanske ladje. Niso navedeni vzroki, ki so dovedli sovjetsko oblast do tega koraka. Lloydov parnič »Gliča«, ki je bil radi te odredbe pred par dnevi ustavljen v nekem pristanišču, je moril včeraj odpotovati. Italijanski listi ugibajo, kaj bi bilo pravzaprav vzrok za ta sovjetski nastop proti italijanskim trgovskim ladjam. Tega vzroka pa ni težko ugantiti. Fašizem v Italiji je preprečil vse komunistične nakane in fašisti so v Rimu vdrli v prostore sovjetskega zastopstva ter odšli šele, ko so izvršili tam svoje surovosti in nepravili škodo klubu ogorenemu protestu s strani sovjetskega zastopstva.

— Rim, 12. novembra. (Izv.) Sovjetska vlada je zaprla vse svoje pristanišča za italijanske ladje. Niso navedeni vzroki, ki so dovedli sovjetsko oblast do tega koraka. Lloydov parnič »Gliča«, ki je bil radi te odredbe pred par dnevi ustavljen v nekem pristanišču, je moril včeraj odpotovati. Italijanski listi ugibajo, kaj bi bilo pravzaprav vzrok za ta sovjetski nastop proti italijanskim trgovskim ladjam. Tega vzroka pa ni težko ugantiti. Fašizem v Italiji je preprečil vse komunistične nakane in fašisti so v Rimu vdrli v prostore sovjetskega zastopstva ter odšli šele, ko so izvršili tam svoje surovosti in nepravili škodo klubu ogorenemu protestu s strani sovjetskega zastopstva.

— Rim, 12. novembra. (Izv.) Sovjetska vlada je zaprla vse svoje pristanišča za italijanske ladje. Niso navedeni vzroki, ki so dovedli sovjetsko oblast do tega koraka. Lloydov parnič »Gliča«, ki je bil radi te odredbe pred par dnevi ustavljen v nekem pristanišču, je moril včeraj odpotovati. Italijanski listi ugibajo, kaj bi bilo pravzaprav vzrok za ta sovjetski nastop proti italijanskim trgovskim ladjam. Tega vzroka pa ni težko ugantiti. Fašizem v Italiji je preprečil vse komunistične nakane in fašisti so v Rimu vdrli v prostore sovjetskega zastopstva ter odšli šele, ko so izvršili tam svoje surovosti in nepravili škodo klubu ogorenemu protestu s strani sovjetskega zastopstva.

— Rim, 12. novembra. (Izv.) Sovjetska vlada je zaprla vse svoje pristanišča za italijanske ladje. Niso navedeni vzroki, ki so dovedli sovjetsko oblast do tega koraka. Lloydov parnič »Gliča«, ki je bil radi te odredbe pred par dnevi ustavljen v nekem pristanišču, je moril včeraj odpotovati. Italijanski listi ugibajo, kaj bi bilo pravzaprav vzrok za ta sovjetski nastop proti italijanskim trgovskim ladjam. Tega vzroka pa ni težko ugantiti. Fašizem v Italiji je preprečil vse komunistične nakane in fašisti so v Rimu vdrli v prostore sovjetskega zastopstva ter odšli šele, ko so izvršili tam svoje surovosti in nepravili škodo klubu ogorenemu protestu s strani sovjetskega zastopstva.

— Rim, 12. novembra. (Izv.) Sovjetska vlada je zaprla vse svoje pristanišča za italijanske ladje. Niso navedeni vzroki, ki so dovedli sovjetsko oblast do tega koraka. Lloydov parnič »Gliča«, ki je bil radi te odredbe pred par dnevi ustavljen v nekem pristanišču, je moril včeraj odpotovati. Italijanski listi ugibajo, kaj bi bilo pravzaprav vzrok za ta sovjetski nastop proti italijanskim trgovskim ladjam. Tega vzroka pa ni težko ugantiti. Fašizem v Italiji je preprečil vse komunistične nakane in fašisti so v Rimu vdrli v prostore sovjetskega zastopstva ter odšli šele, ko so izvršili tam svoje surovosti in nepravili škodo klubu ogorenemu protestu s strani sovjetskega zastopstva.

— Rim, 12. novembra. (Izv.) Sovjetska vlada je zaprla vse svoje pristanišča za italijanske ladje. Niso navedeni vzroki, ki so dovedli sovjetsko oblast do tega koraka. Lloydov parnič »Gliča«, ki je bil radi te odredbe pred par dnevi ustavljen v nekem pristanišču, je moril včeraj odpotovati. Italijanski listi ugibajo, kaj bi bilo pravzaprav vzrok za ta sovjetski nastop proti italijanskim trgovskim ladjam. Tega vzroka pa ni težko ugantiti. Fašizem v Italiji je preprečil vse komunistične nakane in fašisti so v Rimu vdrli v prostore sovjetskega zastopstva ter odšli šele, ko so izvršili tam svoje surovosti in nepravili škodo klubu ogorenemu protestu s strani sovjetskega zastopstva.

— Rim, 12. novembra. (Izv.) Sovjetska vlada je zaprla vse svoje pristanišča za italijanske ladje. Niso navedeni vzroki, ki so dovedli sovjetsko oblast do tega koraka. Lloydov parnič »Gliča«, ki je bil radi te odredbe pred par dnevi ustavljen v nekem pristanišču, je moril včeraj odpotovati. Italijanski listi ugibajo, kaj bi bilo pravzaprav vzrok za ta sovjetski nastop proti italijanskim trgovskim ladjam. Tega vzroka pa ni težko ugantiti. Fašizem v Italiji je preprečil vse komunistične nakane in fašisti so v Rimu vdrli v prostore sovjetskega zastopstva ter odšli šele, ko so izvršili tam svoje surovosti in nepravili škodo klubu ogorenemu protestu s strani sovjetskega zastopstva.

— Rim, 12. novembra. (Izv.) Sovjetska vlada je zaprla vse svoje pristanišča za italijanske ladje. Niso navedeni vzroki, ki so dovedli sovjetsko oblast do tega koraka. Lloydov parnič »Gliča«, ki je bil radi te odredbe pred par dnevi ustavljen v nekem pristanišču, je moril včeraj odpotovati. Italijanski listi ugibajo, kaj bi bilo pravzaprav vzrok za ta sovjetski nastop proti italijanskim trgovskim ladjam. Tega vzroka pa ni težko ugantiti. Fašizem v Italiji je preprečil vse komunistične nakane in fašisti so v Rimu vdrli v prostore sovjetskega zastopstva ter odšli šele, ko so izvršili tam svoje surovosti in nepravili škodo klubu ogorenemu protestu s strani sovjetskega zastopstva.

— Rim, 12. novembra. (Izv.) Sovjetska vlada je zaprla vse svoje pristanišča za italijanske ladje. Niso navedeni vzroki, ki so dovedli sovjetsko oblast do tega koraka. Lloydov parnič »Gliča«, ki je bil radi te odredbe pred par dnevi ustavljen v nekem pristanišču, je moril včeraj odpotovati. Italijanski listi ugibajo, kaj bi bilo pravzaprav vzrok za ta sovjetski nastop proti italijanskim trgovskim ladjam. Tega vzroka pa ni težko ugantiti. Fašizem v Italiji je preprečil vse komunistične nakane in fašisti so v Rimu vdrli v prostore sovjetskega zastopstva ter odšli šele, ko so izvršili tam svoje surovosti in nepravili škodo klubu ogorenemu protestu s strani sovjetskega zastopstva.

— Rim, 12. novembra. (Izv.) Sovjetska vlada je zaprla vse svoje pristanišča za italijanske ladje. Niso navedeni vzroki, ki so dovedli sovjetsko oblast do tega koraka. Lloydov parnič »Gliča«, ki je bil radi te odredbe pred par dnevi ustavljen v nekem pristanišču, je moril včeraj odpotovati. Italijanski listi ugibajo, kaj bi bilo pravzaprav vzrok za ta sovjetski nastop proti italijanskim trgovskim ladjam. Tega vzroka pa ni težko ugantiti. Fašizem v Italiji je preprečil vse komunistične nakane in fašisti so v Rimu vdrli v prostore sovjetskega zastopstva ter odšli šele, ko so izvršili tam svoje surovosti in nepravili škodo klubu ogorenemu protestu s strani sovjetskega zastopstva.

— Rim, 12. novembra. (Izv.) Sovjetska vlada je zaprla vse svoje pristanišča za italijanske ladje. Niso navedeni vzroki, ki so dovedli sovjetsko oblast do tega koraka. Lloydov parnič »Gliča«, ki je bil radi te odredbe pred par dnevi ustavljen v nekem pristanišču, je moril včeraj odpotovati. Italijanski listi ugibajo, kaj bi bilo pravzaprav vzrok za ta sovjetski nastop proti italijanskim trgovskim ladjam. Tega vzroka pa ni težko ugantiti. Fašizem v Italiji je preprečil vse komunistične nakane in fašisti so v Rimu vdrli v prostore sovjetskega zastopstva ter odšli šele, ko so izvršili tam svoje surovosti in nepravili škodo klubu ogorenemu protestu s strani sovjetskega zastopstva.

— Rim, 12. novembra. (Izv.) Sovjetska vlada je zaprla vse svoje pristanišča za italijanske ladje. Niso navedeni vzroki, ki so dovedli sovjetsko oblast do tega koraka. Lloydov parnič »Gliča«, ki je bil radi te odredbe pred par dnevi ustavljen v nekem pristanišču, je moril včeraj odpotovati. Italijanski listi ugibajo, kaj bi bilo pravzaprav vzrok za ta sovjetski nastop proti italijanskim trgovskim ladjam. Tega vzroka pa ni težko ugantiti. Fašizem v Italiji je preprečil vse komunistične nakane in fašisti so v Rimu vdrli v prostore sovjetskega zastopstva ter odšli šele, ko so izvršili tam svoje surovosti in nepravili škodo klubu ogorenemu protestu s strani sovjetskega zastopstva.

— Rim, 12. novembra. (Izv.) Sovjetska vlada je zaprla vse svoje pristanišča za italijanske ladje. Niso navedeni vzroki, ki so dovedli sovjetsko oblast do tega koraka. Lloydov parnič »Gliča«, ki je bil radi te odredbe pred par dnevi ustavljen v nekem pristanišču, je moril včeraj odpotovati. Italijanski listi ugibajo, kaj bi bilo pravzaprav vzrok za ta sovjetski nastop proti italijanskim trgovskim ladjam. Tega vzroka pa ni težko ugantiti. Fašizem v Italiji je preprečil vse komunistične nakane in fašisti so v Rimu vdrli v prostore sovjetskega zastopstva ter odšli šele, ko so izvršili tam svoje surovosti in nepravili škodo klubu ogorenemu protestu s strani sovjetskega zastopstva.

— Rim, 12. novembra. (Izv.) Sovjetska vlada je zaprla vse svoje pristanišča za italijanske ladje. Niso navedeni vzroki, ki so dovedli sovjetsko oblast do tega koraka. Lloydov parnič »Gliča«, ki je bil radi te odredbe pred par dnevi ustavljen v nekem pristanišču, je moril včeraj odpotov

shodu pri Štepcu pa po navedbi ene verodostojne priče 15, po mnenju druga udeleženca pa največ 23 udeležencev. Tam-tam, ki ga bijejo po »Jutru«, torej ni posebno pristen. Ljudje pač spregledujejo in obračajo hrbet mladinski gospodi. Kdaj bo srečala pamet še tiste sicer ne posebno številne »starine«, ki so se dall prevariti in oslepariti? Upamo, da tudi tem še pred volitvami pade mrena z oči.

— Jerum, jerum, quae mutatio rerum! tako lamentirajo konservativni klerikalni krogi, odkar se je stara SLS zvezala s komunisti in socijalnimi demokrati. SLS je s tem zatajila svoj krščanski program, s katerim je zmagala zlasti na deželi. SLS bi kljub politično spremnemu in brezobzirnemu vodstvu dr. Šušteršiča nikdar ne prišla do one moči, katero ji imela na Kranjskem, če bi se ob vsaki priliki ne sklicevala na svoj krščanski program in katoliška načela. Z najnovejšim kompromisom s komunisti je pustila SLS ta svoja načela in svoj katoliški program pasti in s tem najajače oranje, katero je imela v politiki. Popolnoma pravilno piše »Samouprava«, da je v tem momentu SLS prejena biti edina zvezčavna stranka. Nas take vrste kompromisi — ki nasprotne stranke samo kompromitirajo — le veselijo, ker prinašajo vedno več jasnosti tudi v najbolj konservativne kroge posamnili koaliranih strank. Gospod Turk, ki je na seftanku pri Zupančiču govoril o uskokih, bi storil bolje, če bi govoril o katoliških uskokih, ki so s svojimi temeljnimi načeli — korporativno uskočili v komunistični tabor.

Glasbeni vestnik.

— Dr. Josip Čerla priredil s svojim orkestrom v ponedeljek dne 20. t. m. v veliki dvorani hotela Union svoj I. simfončni koncert v tekoči zimski sezoni z zelo zanimivim sporedom. Natančneje spored je vimo jutri. Vstopnice za ta koncert pa se bodo prodala od srede 15. t. m. dalje v trgovini Glasbene Matice na Kongresnem trgu, poslopije Filharmoničnega društva.

TURISTIKA IN SPORT.

SĀHISTOVSKI KONGRES NA DUNAJU.

— Dunaj, 12. novembra. (Izv.) K otvoriti svetovnega žahistovskega kongresa so danes prispevali na Dunaj žahisti Aljošin, Grünfeld, Reitti, dr. Tartačov in Bogoliubov. Današnji svečani otvoritvi kongresa je prisostvoval tudi predsednik avstrijske republike dr. Hainisch. Kongres tekmo prihodnjih dni razpravlja o ustanovitvi svetovne žahistovske zveze.

ILIRIJA : PRIMORJE 4:2 (2:0).

Včerajšnja tekma med Ilirijo in Primorjem je končala — v primeri a prejšnjo nedeljo — z zadovoljivim rezultatom za Primorje. Primorje, ki je nastopilo z enim novim igralecem, je igralo z popolnoma drugačno taktilko in z večjo srečo, kakor prošlo nedeljo. Med tem ko sta se kriška vrsta in obrama omajili samo na sistematično razbijanje ilirskega napadov, se je napad takoreč specijaliziral na posamezne predore, iz česar sta tudi rezultirala obe goali. Najboljši igralec Primorja je bil sigurno Dunajčan Matejček, ki je skoro edini vzdržal do konca. Birsa je bil slabši kot prošlo nedeljo, v obrambi pa je ugajal levibranič. Vratar Zimbauer se mestoma ne zna postavil in bi brezvonomno lahko držal enega ali dva goala. Nedvomno je igralo Primorje s požrtvovanim elanom in tudi rezultat odgovarja moči obeh moštov. Ilirija včeraj očitno ni izvajala igre tako, kakor smo od nje navajeni. V napadu se je igralo raztreseno in brez vsake skupnosti, kar je bilo vzrok slabega kritja halves-ilijske. Srednji kriček Zupančič II., je včeraj odigral eno najslabših iger, kar smo jih videli od njega in tudi Dolinar kot desni kričec le bil popolnoma pod formo. Obramba je zadovoljevala. G. Pretnar pa je zopet zagresil grad foul v kar klub izvajanja, kakor pravilni, na bil upravičen. Radi njega je potem prišlo na igrišče do neprijetnih incidentov in je moral sodnik radi publike, ki je vdrla na igrišče, igro predčasno prekiniti. Pretnar se bo moral na vsak način odvaditi take nefalne igre, ker to, kakor bo sam sprevel, ne bo koristilo njemu, še manj pa njegovemu klubu. Sodnik g. Ochs iz Celja je sodil zelo objektivno, prezri pa je več očitnih rok in Poulov.

— Zagreb, 12. nov. (Izv.) Gradjančki Sparta 13:0! Ilirija : Slaven 11:0! Concordia : Viktorija 4:0. Igra je bila prekinjena.

INOZEMSCHE NOGOMETNE TEKME.

— Dunaj 12. nov. (Izv.) Prvenstvena tekme: Rapid : Sportklub 2:0. Senzacija dneva je bil poraz Admire, ki je bila teper na Viene s 3:2. Rudolfshügel : Simmering 1:0. Herta : Floridsdorf 3:1. W. A. F. : Mödlinger Sptv. 10:0.

Dunajski Wacker je igral v Bratislavici proti S. K. Bratislavi in podlegel v razmerju 1:2.

— Praga, 12. nov. (Izv.) Praška Šparta je porazila prvaka Nemčije Hamburger Sportverein s 7:4! Tekma, ki ji je prisostvovalo preko 15. gledalcev, je dokazala, da je Šparta zopet dosegla vso svojo formo.

V Moravskij Ostravi je igral Mnichner Wacker : Morav. Ostrava, ki je predstavljala drugi razred češkega nogometa in je bil teper s 6:1! Tekma je vzbudila senzacio.

— Budimpešta, 12. nov. M. T. K. : F. T. C. 2:0. Prekinjena tekma.

Dnevne vesti.

V Lubljani, dne 13. novembra 1922.

— Klerikalci in staroslovenski bogoslužni jezik. Klerikalec je in ostane vedno v službi tujih sil proti interesom lastne domovine, lastne države. To je pokazal zopet dični »Slovenec s svojim člankom, naprjenim zoper določbo v konkordatni pogodbě z Rimom, ki ima kot narodopolitični cilj uvedbo staroslovenskega bogoslužja v cerkvi. »Slovenec mora vedeti, da staroslovensčina kot liturgiški jezik v katoliški cerkvi pri nas ne samo ne napsrotuje nobeni cerkveni določbi in večnemu zvečlanju naših vernikov, ampak da je bila celo že potrjena po samem rimskem papežu, ki je nemotljiv, in vendar se drzne ugovarjati tisti nameri naše vlade, če latinsčina je edini cerkveni jezik v internacionalnem smislu. Tudi je »Slovenec nalašč pozabil, da je njegov veliki vzornik biskup dr. Anton Mahnič bil eden prvih boriteljev za pravico staroslovensčine kot cerkvenega službenega jezika. Strast, ki jo vzbuja sovrašto do pravoslavnih Srbov in do srbske vlade naše države, je tako slapa, da ne vidi niti svojih lastnih pristašev, ki so imeli vendarle svoje svete trenutke in dôbe, dasi so bili sicer še bolj fanični rimski katoliki, kakor je »Slovenec« in njegova okolica. A na nekaj pozabilna naš častivredni rimski katolik »Slovenec« v svoji izvendomovinski cerkveni politiki in politiki vobče, »namreč, da naša država ni Avstrija Franje Josipa Habsburgovca, ki je znal o slovenskih cekveno-političnih pompoznih prireditvah mali tak tako »pobožno« v klasični latinsčini. Mi Jugosloveni ne rabimo nobene fašistovsko-latinske Italijanske cerkvene politike, s svojim Bogom se bomo pomenili tudi v svojem slovenskem in staroslovenskem jeziku, nai to ugaja »Slovenec« ali ne. In če rimska papeževa stolica ne mara voditi pametne cerkvene politike v tem oziru, bo treba pač izločiti iz naših vrst vse nepotrebitne posredovalce in verižnike med ljudim Rogom in našimi jugoslovenskimi dušami. Amen.

— »Kolo jugoslovenskih sester« se je poslovilo od ge. Dokideve, soproge bivšega poveljujočega generala Dokidev v Ljubljani, po posebni deputaciji in ji izročilo krasno kaseto v narodnih motivih, delo društvenega odseka »Kresnica«. Deputacija so vodile ge. Ravnharjeva, Šantlova in Medica. Gospa Dokidevica je iz Beograda poslala ge. dr. Tavcarjevi tole brzojavko: »Najiskrenje se zahvaljujem na iskrenem slovesu, kakor tudi na sestrinski ljubezni, ki ste mi jo v in članice društva vedno izkazovali. Zivele sestre Slovenke!«

— Druga obletnika Rapala. Iz akademskih krovov nam pišejo: Včeraj v nedeljo je poteka druga obletnika rapalske pogodbe. Marsikdo se je še spominjal ml. Opoldne pri vojaškem koncertu je mladina opozorila prebivalstvo na to obletnico, živahnego protestirača proti koncertu. Protestu so ugodili. Zvečer je bilo več prireditv. Sprevod akademikov in druge mladine je izstavljen na državne službe.

— Glas občinstva. V Trnovem tlik Zeleni poti od Breskvarjeve hiše gori je nova kolonija hiš, katere so do danes prav brez vsake poti. Peč hiš je, katere nimajo nobene poti in ljudje morajo gaziti po vodi in blatu. Pravcati škalandar je to. Dela se propagando za zidanje hiš, a če se zgradi, se niti potov do njih ne napravi.

— Prvi ženski sodnik v Zagrebu. V Zagrebu je bila imenovana gđe. Winter, ki je pred kratkim promovirala za doktorko prava za sodnega avkultanta. O rešitvi imenovanja je nastala dolgotrajna diskusija in so bila mnemja o imenovanju zelo različna. Justični minister pa se je v Beogradu postavil na principijelno stališče v tej zadevi in se izrekal, da ne obstajajo nikakri zadrižki, da se ženske osebe pripočajo k sodniški praksi, če imajo zato potrebno kvalifikacijo. In s tem je bilo končno vprašanje rešeno. Imenovana dama bo prva doktorica v Jugoslaviji, ki sodniško praks praktično izvršuje.

— Pozor, gospodinje! Znano je, da izgubi čaj, če ga držimo odprtega, svoj aroma in se navzame kaj rad tujega duha, zlasti pa vlage. Vse to vpliva na njegovo kvaliteto in izdatnost. NIK neprilejne je ni z gospodinjo, kakor če imač, ki ga prinese na mizo, ves drug duh, čajevanje pa ne. Vseh teh neprijetnosti in zadreg se obvarjuje, če kupujeta samo paketiran čaj. Poleg tega nimajo enovrstni, odprtji čaj ni nikdar poleg največje izdatnosti tudi najboljšega aroma. To prednost imajo samo čajne mešanice, ki pa morajo biti tako dobro zavite, da ne more čajev aroma niti izprutiti, niti se navzeti tujega duha in vlage. Vse te prednosti imajo edino čajne mešanice znamke »Buddha«. Za sestavo teh mešanic uporabljava edino prvo vrstno čaj nove trgovate tako, da je kvalitet teh mešanic, ki se sestavljajo na podlagi dolgotrinskih izkušenj, zajamčeno najboljša. Kupujte in zahtevajte vsed tega povsod in vedno le paketiran čaj v srebrnih zavitkih znamke »Buddha«. Pri nakupu zahtevajte navodila za pravilno hranitev in kuhanje čaja! Dobite ga pri vseh trgovcih!

— Gospodarstvo. Herratio! Vaš list je že mnogokrat opozoril razne činitelje in je opozoril dal pametne naveste glede na racionalne varstvo in upravljanje bodisi javne ali zasebne lastnine. Naše sicer sedno mesto n. pr. že včino prepleksuje zelene ograle ali druge kovinske okraske teli takrat, ko je zato že prekasno in je rja že dovršila svoje učinkovito delo. Sedaj pač negotov je, kaj bi bil za skraj-

čas, da obvarujemo pred poginom še marsikatero stvar. Ograje na mostu ob izlivu Gradašice bo vzel rjasti vrag, če se takoj ne konservira z miniumom. Nova enaka ograja bi stata danes morda 45 do 48 tisoč kron. Enako usodo čaka, oziroma jo je skoraj že doletela, ograjo ob Grubarjevem prekopu, ki je menda mestna lastnina. Cioveka boli srce, ko vidi, kako takoj propada javna lastnina, ne da bi se kdaj pobrigal, da se to prepreči. Kranjska hranilnica pa pravilno in draga ograjo ob realki, za kar je skrajni čas, saj se z malimi stroški takoj prepreči ogromna škoda. Čut nacionalnega varčevanja le pri naših posestnikih sploh se premalo razvit, kar opazijo po mestu na vsak korak, skoraj na vsaki drugi vilj ali hiši. Kako pa je razvit čut primitivne snažnosti, o tem se prepriča en sam pogled na pr. na dvorišču Mestnega doma all kr. pošte.

— Podeželsko uradništvo in ljubljansko gospodinje. Pšejlo nam: Neznošno dragaljno gotovo našteje občutilo podeželski uradniki in učitelji, ki morajo šolati svoje otroke. Dočim so lani gospodinje zahtevali od dneka 1500 K mesečno, je letošnje leto predpisala organizacija dleških gospodinj na jamn 2400 K od osebe. Zadnjo dne smo čitali, da so znižali gospodinji cene hrani za 12%, zmanjšali pa čakano srednjega trenotka, da gospodinje ali vlada tudi nas starši razvesili z jednakim odlokom, dasi so se cene živilom zmanjšale za 20%. Mesečni račun skrbne podeželske uradništve družine — obstoječe iz 5/19 odraslih in 1 mladoletne osebe — izkazuje 5925 kron stroškov, povprečno na osebo 1200 K (seveda brez oblike). Vsak dan obed s mesom, štrikler v tednu navadno mesno večerjo. Uradnik s tremi otroci ima 6400 K mesečne plače in mu preostane za dneka petsto 200 K. Ker mora družino tudi oblažiti, se peha za stranskimi dohodki, ki mu izognavajo slednje kaplie krvi. Da se gospodinje ne bi smatrali prikrščane na dobitku, želimo, da znižajo mesečno vsaj na one dni, ki jih otroci med letom preživijo pri svojih starših. — Kvíšku sreča!

— Priljetna roparska polpa. V okolici Karlovca so se zadnje čase dogajali prednji roparski napadi, ne da bi mogla policija priti storilcem na sled. Končno se je policija v Karlovcu posrečilo tri glavne kolovodje v osebah Ilje Stojča, Milana Benkoviča in Petra Ojariča. Odani so bili sodišču.

— Bojevit Tonček. Anton Suhadolnik, bojevit frontar, je včeraj sedel v gostilni Antonia Burgerja v Spod. Šiški in pli in zopet pli... Njegova je tonček bojevita narava ne prenese toliko alkohola, kattu nenasroma je Tonček Juršič med hurenškim vpletom na delavca Antona Luznarja in ga zagnal na tla. Na tleh sta izvajala razne robokorške atrakcije, samo Tone se je pregrešil proti robokorškim pravilom. In je ugriznil Luznarja v palec. Slednjemu je prisloščila na pomoč troperesna detelicica moških in polli so ubogega Tončka z neko precej toplo tvarino tako, da so mu kožo osmodlili na obrazu. Seveda je bil to prehud poper za slednjega in razčlenil je odštel iz gostilne. Šel se je hladiti. Ko se je dovoljno chladil, se je vrnil v gostilno. Prikel je iz žepa nož in začel s tlem strašiti. Pri tem je gostilničar Burgerju, ki ga je miril, prizadel na roki lokoh poskodbo. Vina siti Tone je postal mahoma ljubezni žen. Se predno se je natakarica Marička zavedla, da je že pritisnil gorjak poljub na lice, ki ga pa je slednja parirala s kreko zaščitico. Toneta je pograbiла sveta jeza in ugriznil jo je v desno lice, rekel je »za spomine. Marička je lokala, gostilničar je kiel. Tone pa je postajal vedno hušč. Pograblji je velik stol in ga zalučal v zakonca Franca in Ivana Kmetiča. Meril je tako precizno, da je zadel obo, vsakega na eno stran. Ravnno je poskušal svojo herkulsko moč tudi na steklenicah in ugibal kateremu gostu jo naj zapriliči v glavo, in tem trenotku pa ko je manevriral z novim bolnim orodjem, sta ga obseila dva stražnika in konec je bilo. Odvedli so ga v zapore.

— Popravak. V zadnji številki je ponotoma izostalo na čelu članka: »Koncentracija produkcije« imen avtorja dipl. ing. H. Hiengra.

— Darila. Gospa Reicherjeva je izostala načemu uredništvu kot volilna svojega počasnega soprogom 1000 K za »Družbo sv. Cirila in Metoda, 1000 K za Sokola I. Ljubljana in 1000 K za Sokola v Mariboru, ona sama pa je darovala 1000 K za mestno sramake.

— Glavni urednik: RASTO PUSTOLEMŠEK. Odgovorni urednik: Valentijn Kopitar.

Najnovejša poročila. Volitve v Zedinjenih državah Severne Amerike.

KONČNI REZULTATI. — DEMOKRATI PRIBORILI VEČINO.

— Pariz, 12. nov. (Izv.) Po poročilih iz Washingtona so objavljeni končni rezultati volitev. V reprezentacijskem zboru je bilo izvoljenih: 214 republikancev, 219 demokratov, 1 socialist in 1 neodvisne. Demokrati so torej priborili 3 glasove večine.

Otvoritev orientiske konference

— Pariz, 13. nov. (Izv.) Otvoritev orientiske mirovne konference v Lausanni, ki bi se imela danes izvršiti, da je odgovorena do 20. t. m. Zastopnik angorske vlade Ferid paša je bil od ministrskega predsednika o tem oficijelno obveščen. Delegat angorske vlade Izmet paša je že odpovedal popravek v Pariz. V ministrovstvu zunanjih zadev je bila včeraj konferenca strokovnjakov, ki so orientiško vprašanje razmotrivali z mednarodno — pravne, vojaške in finančne stališča. Konference so se udeležili maršal Foch in mnogi admirali in generali.

Italija pričenja štednjo.

— Rim, 12. nov. (Izv.) Italijanska vlada je pričela štednjo v vsej svoji upravi. Posledno štedenje je namenjeno tudi ženstvam. Ukinejo se raznovrstni uradi v Rimu in province, obustavi se vsi oskrbi, starejši so nad 60 let in odstopajo se vse pomembne uradnike, aki nimajo pravice do penzije, solno se reducira oskrbi za 10 odstotkov. Izvzeti so le frontni bolevniki. Opusti se na vseh železnicah I. razred.

Borzna poročila.

— Carih, 13. nov. (Izv.) Današnja predborja: Zagreb 2.25. Berlin 0.3625 Praga 17.30. Dunaj 0.0074. Milan 24.45 Pariz 35.20. Newyork 5.4675, London 24.42, Budimpešta 0.2275.

Razne stvari.

2 solidna akademika

Učeta meblevanja sobo za takoj. Ponudbe pod "T. M. 9703" na upravo Slov. Naroda. 9703

Deklica

Poštenski staršev želi kot učenka priti v trgovino v Ljubljani. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 9700

Prverazreden, resni in dobro vpeljan

potnik

Se 1920 za razprodejo čevljev. Ponudbe z referenčami in zahtevami poslati firmi: AND. JAKIL, tovarna kot v čevljih d. d. Karlovac. 9699

Proda se ceno

črn zimske plasti in črno krilo za dame srednje velikosti. Mikloščeva cesta, uradniško poslopije Gospodarske banke, nadstropje. 9705

Zenitna ponudba.

Mlašenč prost vojažčine, obrtnik, se bol v svetu ženitve sezanči z gospodino od 18-25 let s kakim obrotom. Prednost imajo živilje. Ponudbe pod Pridno dekle 9704* na upravo Slov. Naroda. 9704

Uradnica

v stavbi generalata razmerah 1866 kakrš negakor (tudi nepisarniškega) dela na dom. Sprejme tudi stalno mesto v vetrovih urah. Ponudbe pod "Pridno" 9706* na upravo Slov. Naroda. 9706

2 lepa voza

(zapravljenka) vsak z dvema sedežema, elegantna doprsna konjska orarena in velik potovni krovček iz usnja po geni na prodaj. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 9634

Ugodno prodam elektromotor

300 volfov, 5 HP, 1300 obratov, nov, kompletan. Naslov pod "Elektromotor" 9715* na upravo Slov. Naroda. 9715

Proda se

večja zimska suknja in fino blago za zimsko suknjo. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 9693

Sprejme se gospodična

na stanovanje in hrano s 1. decembrom. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 9688

Kuharica

pravovista moč, srednje starosti, se nese k boljši družini v Beogradu. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 9692

Soba

z eno posteljo, električno razsvetljavo in s posebnim vhodom se odda. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 9712

Trgovina

z mešanim blagom

prevzamem eventualno kupin v kakem večjem prometnem okraju Slovenije. Ponudbe pod "Trgovska hiša 9711" na upravo Slov. Naroda. 9711

Kupim

eventualno vzamem tudi v najem gozditino na prometnem kraju na deželi z nekaj posetivom, tudi malo trgovin z gostilno ni izključena. Ponudbe z navedbo cene na Antoniški pri g. Kovačiču, poča Štavica pri Celju. 9710

Iščem mesta

samostojnega vodje ali delovodje v tenjarski industriji. Znam chromovo in vegetabilno strojjenje. Eventualno gre tudi kot manipulant za usnje ali kot nakupovalec surovin in izgotovljenega vroča. Ponudbe pod "Usnj. strokovnjak 9708" na upravo Slov. Naroda. 9708

CEPLJENE TRTE

v "suho in zeleno" na podlagi r. portalis in r. monticola. Na gožne No. 9 samo v zeleno. Vrste so veliki rizling, kranec, burgundec beli in črni, mosler, 2 žitnine (gutedel) in plava frankinja. Ga antirano čiste vrte. Tudi vkorenjenje divjaka in ključa (amer. trt) pričerka po amernih cenah IVAN ŠARIČ, vinogradarsko sadarski stročnjak Beograd (Srije). Cenki v hrvaskem, srpskem in nemškem jeziku, brezplačno.

Oskrbnik

za obično poslovito, veselstranko izbran, z dobrimi priporočili, se sprejme. Plača po dogovoru. Ponudbe na počini predel 74, Celje. 9698

Peki!

Popolnoma nov stroj za deljenje testa, 30 dolni, modern, se proda vseč na kupu večjega stroja. V. Bizjak & drug. Rogalica Slatina. 9702

Kupim

vsake množine trdov navadnih ter vseh drugih dimenzij. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 9691

Za velosocenj prepozno dospejo, se prodaja sedaj po znižanih cenah.

JEDILNO ORODJE

najmodernejših fazon v kasetah in bres kaset, Kina srebro. Berndorf I. vrste in pravo srebro.

JOS. SELOVIN — CUDEN

trgovina z zlatino, srebrino, z urami in šivalnimi stroji v Ljubljani, Mestni trg 13.

Zahvala.

Ob prilikli bridki izgube našega nepozabnega soproga in očeta, gospoda

Anton Luckmann

uradnika Kramške Ind. družbe

se je nam izkazalo toliko sočutja, da se ne moremo zahvaliti posameznim, ter izrekamo tem potom našo najpresrečnejšo zahvalo vsem onim, ki so dragega pokojnika spremili na zadnji poti in vsem darovalcem prekrasnih vencev.

Zlasti se zahvaljujemo preč. duhovščini, ravateljstvu, uradništvu in delavstvu Kr. ind. družbe, tovarniški požarni brambi za častno stražo in spremstvo, gasilnim društvom Jesenice, Koroškabelja in Javornik, Hrušica, Zabreznica, Bled itd. itd., godbama kat. del. društva in kovinarjev, ter pevskim društvom Sava za genljive žalostinke, lovskim in planinskim društvom, knapom in invalidnemu odseklu ter društvu delovodij, in v prvi vrsti poživovalnemu tovarniškemu zdravniku za njegovo pomoč ob bolezni.

Jesenice, dne 9. novembra 1922.

Pavla Luckmann in otroci.

Zahvala.

Zahvaljujemo se tem potom vsem prijateljem in znancem, kateri so našo predobro mamico, tetu, staro mamo in taščo, gospo

Marijo Kern roj. Reiner

tolažili za časa bolezni in jo spremili na njeni zadnji poti.

Zahvaljujemo se posebno g. zdravniku dr. Trauneru, rodbini V. Bolaffio, gospe Kreutzer za njih poživovalnost v bolezni in pevskemu društvu "Ljub. Zvon" za v sreč segajoče žalostinke.

Ljubljana, dne 12. novembra 1922.

Zahvale ředbine Kern-Wohlar-Trampush.

Mestni pogrebni zavod.

Potrtim stcem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je moj zlati soprog

Miško Reicher

trgovec

v nedeljo dne 12. t. m. po kratki mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v tork, dne 14. novembra ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Marijin trg 3, na pokopališče k Sv. Krištofu.

Bodi mu blag spomin!

V Ljubljani, dne 12. novembra 1922.

Glesto žaloste supruga Kristina Reicher vider Frisch in ostali sorodniki

Pritlična hiša

z vrtom, pol ure od Ljubljane, se proda po ugodni ceni. Poizve se pri g. Adolfo Fraček, Sv. Petra cesta 43 v Ljubljani. 9600

Stavbena parcela

v sredini mesta se proda. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 9667

Zamenjam stanovanje

bodisi v Rožni dolini ali kjerkoli. Platam dočinkom enotno najemino Jaz. Nova vas 48 I. Skeranc. 96.0

Proda se

po nizki ceni še dobro ohranene stvari in sicer: stružnica, krožna žaga, parni kotel, vse zelo pravljeno za matno mizarstvo je na dežli. Naslov pod št. 1500, p. črno ležeče, Kranj. 9610

Potnika

za vsa Kraljevino SHS srejmemno. Ponudbe pod "Provizija 9643" na upravo Slov. Naroda.

Pošteno dekle

gre za majhno placilo h kakemu pod jeju, da bi se prividila kuhanja. Je tudi nekaj Šivilja ter bi lahko opravila hišna dela. Pisemne ponudbe pod "Pošteno dekle", poštno ležeče, Kranj. 9691

Živinska pesa

ce proda v veči in manši množini. Poizve se v upravi graščine na Kodeljevem. 9637

Jšče se družabnik

za mešano trgovino v prometnem trgu na Gorenjskem. Lepi, opremjeni trgovinski prostori na razpolago. Ponudbe pod "Družabnik 9615" na upravo Slov. Naroda. 9645

Lepo črno istrske in hrvatske brinje

ce dobi po najnižji ceni pri Mihaelu Omrhnu v Višnji gori. 9554

Bukova drva

vagonse množine, kakor tudi rezana in na dom postavljena dobavljata Lesna družba Ilirija, Ljubljana, Kralja Petra trg 8.

Dvonaštropna hiša

z dobro vreljano trgovino mešanega blaga se vseč prevzema drugega podjetja po ugodni ceni proda. Naslov pove An. zavod Drago Beseljak, Ljubljana. Sodna 5. 9695

Kontoristinja

se sprejme za ljubljansko veletrgovino.

Mora biti dobra računarka in strojnika s perfektnim znanjem nemške stenografske. Na seč-te ce se ne ozira. Ponudbe pod "Večelinat praksa 13-2690" na upravo Slov. Naroda. 9690

Nove knjige!

Mažurančić, Smrt Smallage Cengijica. Din. 15. vez. Din. 20. Krasn. v. P. N. Od dvoglava orla do crvena barška. Veliki ruski roman. Knjiga 1, 2. Din. 32. vez. Din. 46. Krasn. v. P. N. Vojna. Ničavak velikog ruskog romana. O. dvoglava orla do crvena barška. Dve knjige. Din. 29. vez. Din. 43. Vojnovič I. Maškarica i-pod kupija. Drama. Din. 15. vez. Din. 22. Prevost M. Zene Don Juanca. Roman. Din. 18. vez. Din. 25. Zuccoli. Loredanina ljubav. Roman. Din. 12. vez. Din. 19. Zola E. Covjek zivjer. Roman. Din. 25. vez. Din. 32. Dostoevski F. M. Poniženi i uvrijedjeni. Roman. Din. 25. vez. Din. 30. Dostoevski F. M. Zločinstvo i kazna. Roman. 2 knjige. Din. 35. vez. 40. Beloševič V. Politička ekonomija. Novo izdanie. Din. 20. Dvorjanček V. Savremena flozefija. 2 knjige. Din. 50. vez. Din. 60. Damas A. Lady Hamilton. Posl edžija Nelonova lusav. Din. 35. Morežković D. S. Car Aleksandar I. Roman. Din. 25. Mizler A. Utratna služba. Pričnik za žandare. Stampač lat. ill. Čiljilem. Din. 25. Gersbach R. Dresfajce rasa. Čiljilem. Din. 25. Schneller A. Nogometna pravila. Football Association. Najnovije izdanie. D. n. 26. Träffle popis knjig. Zabavne Bilitke kej I laki mjesecne jesen do dva romana. Aboniram za ovu biblioteku se primaju. Upute dostavljanja krem pošte. Sve ove knjige cijena pouzečem odmak.

Knjiga Zabavna Biblioteka

d. G. Zagreb, Frančeska 21.

so tako po nizkih cenah:

1 motor za vrtljni tok 190 volt, 50 period. 19 k.s.

1 džemso za enakovremeni tok za galvaniziranje 4 volt 35 amp. 0.35 k.s.

3 strelci za brezjele in poliringe (Schield und Polier maschinen) dolgost osi 1-10m

1 stroj za rezanje slame (Häckselsmaschine) na m.

1 avto "DION POTOU", 1 Pošagnet s 4 cilindri.

Vprašanja prosimo na tiskarno "CINAL". Ce je.

9672

1 ali 2 mablovani sobi

se isčeta za takoj ali s 1. decembrom v sredini mesta proti dobrim nagradam. Resne ponudbe pod "Makro 9597" na upravo Slov. Naroda.

Trgovski lokal

ali prostor za delavnico se isčeta za takoj ali s 1. decembrom proti dobrim nagradam. Resne ponudbe pod "Madra 9598" na upravo Slov. Naroda.

Gospodilč